

SERIE 1

Opció A

Exercici 1

Pregunta 1

a)

[0'75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts), consistent en un document públic de caire juridicopolític, en concret un fragment del Tractat de Pau signat per Espanya i els Estats Units, el Tractat de París de 10 de desembre de 1898, publicat a *La Gaceta de Madrid* el 3 de maig de 1899. (0,50 punts).

b)

[0'75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Restauració (1875-1931), en concret el 10 de desembre de 1898, l'any de la Guerra entre els Estats Units i Espanya. (0,75 punts)

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat expliqui que, segons l'article primer del Tractat, Espanya va renunciar a la sobirania i propietat de Cuba, que seria ocupada pels Estats Units; i que, mentre durés l'ocupació, aquest país s'encarregaria de la protecció de la vida i hisendes dels habitants de l'illa. Igualment, que segons l'article segon del Tractat, Espanya cedia als Estats Units l'illa de Puerto Rico, així com la de Guam a l'arxipèlag de les Marianes. Quant a l'article tercer, Espanya entregava als Estats Units l'arxipèlag de les Filipines i aquest país s'obligava a admetre durant deu anys els vaixells i mercaderies espanyols en igualtat de dret als estatunidencs a tots els ports filipins. Per últim, segons l'article novè, es reconeixien als súbdits espanyols nascuts a la península ibèrica el dret a romandre a Filipines o a sortir-ne lliurement, conservant llurs propietats, i el dret a exercir qualsevol activitat industrial, comercial o professional si bé que sempre subjectes a les lleis aplicables a tots els estrangers residents a les Filipines. (1 punt)

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents

a)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui la influència de l'Aranzel de 1891 sobre l'economia i interessos cubans, les característiques dels nacionalismes cubà i filipí, l'acció del capità general Weyler a Cuba i el desenvolupament de la guerra a aquesta illa i a Filipines (1,25 punts); l'incident del cuirassat "Maine" i l'entrada en guerra dels Estats Units; les operacions militars i navals i la derrota espanyola; i la Pau de París, explicant-ne els acords fonamentals (1,25 punts).

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui l'oposició al sistema de la Restauració, destacant el paper dels carlins i la seva evolució després de la derrota en la Tercera Guerra, finalitzada el 1876; la importància del republicanisme, amb dos líders diferenciats, l'unionista i conservador Castelar i el federalista Pi i Margall (1,25 punts); l'obrerisme, que veié la fundació del PSOE el 1879 i la UGT el 1888 – ambdós socialistes– i la divisió dels anarquistes entre anarcosindicalistes i partidaris de l'acció directa –essent aquests últims els que portaren a terme importants atemptats, entre ells el dirigit contra Cánovas del Castillo el 1897 o les bombes del Liceu i del Corpus a Barcelona–; i els judicis de Montjuïc. [1,25 punts]

Exercici 2

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una fotografia o imatge (0'25 punts) de la primera pàgina o portada de l'edició del diari "Avui" del 12 de setembre de 1976 que fa referència a la celebració de l'Onze de Setembre. (0,50 punts)

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Transició a la democràcia (1975-1986), al principi d'aquesta, el 12 de setembre de 1976, el dia després de la celebració de la Diada de l'Onze de Setembre a Catalunya. (0,75 punts)

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat comentï les frases de Roca –"Catalunya ha estat sempre al costat de la democràcia"–, en el sentit de reivindicar una actitud democràtica dels catalans; de Saltor –"Avui, ja tothom, ja tot, és només poble"–, en el sentit de ressaltar la unitat dels catalans a l'entorn de la Diada, i de Carbonell –"Només demanem que ens tornin allò que ens van prendre el 1939"–, en el sentit de reivindicar l'autogovern representat per l'Estatut d'autonomia de 1932 suprimit pel Franquisme durant la Guerra Civil. (1 punt)

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a)

[2,50 punts]

Cal que l'alumnat faci referència als resultats de les eleccions de 1977 a Catalunya, a la constitució de l'Assemblea de Parlamentaris, a la importància de la Diada de l'Onze de Setembre de 1977, a l'acció del president Suárez i al retorn del president Tarradellas (1,25 punts); a la restauració d'una Generalitat provisional amb molt poc poder efectiu, al procés d'elaboració de l'Estatut a Catalunya –el denominat de Sau– i al procés d'aprovació de l'Estatut a les Corts i posteriorment en referèndum; igualment ha d'explicar les característiques fonamentals de l'Estatut de 1979. [2,5 punts]

b)

[2'50 punts]

El redactat de l'alumnat hauria d'incloure i emmarcar cronològicament la mort de Franco, la proclamació de Joan Carles de Borbó com a rei, la continuació del govern presidit per Arias Navarro, la seva dimissió del juliol de 1976, la designació d'Adolfo Suárez com a president i l'endegament del procés de reforma política; les accions de l'oposició democràtica durant el mateix període, tractant d'aconseguir la ruptura amb l'Estat dictatorial; l'aprovació de la Llei per a la Reforma Política per les Corts franquistes el novembre de 1976 i posteriorment en el referèndum celebrat el 15 de desembre del mateix any, i com això posà les bases per a un procés d'acostament govern-oposició del qual se'n derivaren una amnistia política i una negociació amb els organismes unitaris de l'oposició que portaria a la convocatòria de les eleccions del 15 de juny de 1977 (1,50 punts); els resultats d'aquestes eleccions a Catalunya –PSC/PSOE, 28,4%; PSUC, 18,2%; Pacte Democràtic, 16,8%, i ERC 4,5%– i al conjunt de l'Estat amb la victòria de la UCD (34% dels vots), que no obtingué majoria absoluta, seguida pel PSOE (28,9%), PCE-PSUC (9%), AP (8%), Pacte Democràtic (2,8%) i PNB (1,7%), entre d'altres. (1 punt).

Opció B

Exercici 1

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una fotografia o imatge (0,25 punts) publicada a "La Vanguardia" el 18 de gener de 1933 referida als fets de Casas Viejas (Càdis) dels dies 10 a 12 d'aquell mateix mes. (0,50 punts)

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Segona República (1931-1936), el gener de 1933, durant el primer Bienni d'aquesta. (0,75 punts)

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat descrigui la imatge en el sentit de mostrar un guàrdia civil i dos guàrdies d'assalt armats, junt amb una persona vestida de civil, en actitud de vigilar i irrompre en una casa. (1 punt).

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a)

[2,50 punts]

Cal que l'alumnat es refereixi al resultat de les eleccions de 1933, les primeres amb vot femení, amb el triomf d'Acción Popular-CEDA i del Partit Radical, i al fet que fins al mes d'octubre de 1934 el partit de Gil Robles no participà en el govern. En exigir fer-ho i aconseguir-ho, al conjunt d'Espanya el centreesquerra i les esquerres ho interpretaren com a traïció a la idea republicana i respongueren amb una vaga general, que fracassà, excepte a Astúries –on s'inicià un moviment revolucionari que comportà violència, destrucció de propietats, assassinats i l'enviament de tropes de l'exèrcit d'Àfrica per reprimir-lo– i a Catalunya, amb els Fets d'Octubre (1,25 punts); igualment, cal que expliqui l'abast de la repressió del moviment d'Astúries, la repressió a Catalunya i el processament i encarcerament del govern de la Generalitat, així com l'efecte que aquesta repressió tingué en la victòria de les esquerres en les eleccions de 1936, després del curt període del govern centrista de Portela Valladares. (1,25 punts).

b)

[2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui les característiques fonamentals de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 1932 –regió autònoma, cooficialitat del català, creació del Parlament i del Tribunal de Cassació, competències en ordre públic, entre d'altres– (1 punt); i que compari la Llei de Reforma Agrària –amb la possibilitat d'expropiació de terres (sense indemnització a la noblesa i amb indemnització a altres) i el repartiment d'aquestes a pagesos sense terra– amb la Llei de Contractes de Conreu –que venia a resoldre el problema rabassaire, que limitava els imports dels arrendaments i obria la porta a l'accés d'aquells a la propietat. (1,50 punts).

Exercici 2

Pregunta 1

a)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts), consistent en un text de caràcter jurídic-polític, la Ley de Represión de la Masonería y el Comunismo d'1 de març de 1940, publicada al "Boletín Oficial del Estado" l'endemà. (0,50 punts).

b)

[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant el període franquista (1939-1975), al principi d'aquest, l'1 de març de 1940. (0,75 punts)

c)

[1 punt]

Cal que l'alumnat expliqui que, segons l'article segon de la llei, les organitzacions maçòniques i comunistes són dissoltes i confiscats tots els seus béns, que passen a la jurisdicció de Responsabilitats Polítiques. Que a l'article quart es defineix qui són els maçons i qui els comunistes –incloent entre aquests últims els comunistes relacionats amb la Unió Soviètica, els trotskistes i els anarquistes. I que el sisè detalla les circumstàncies agreujants per als maçons –*el haber obtenido algunos de los grados del 18 al 33, ambos inclusive, o el haber tomado parte en las asambleas de la Asociación Masónica Internacional y similares o en las asambleas nacionales del Gran Oriente Español, de la Gran Logia Española o de otras*– i per als comunistes –*el figurar en los cuadros de agitación, en las jefaturas y en los núcleos de enlace con las organizaciones extranjeras, y el haber participado activamente en los congresos comunistas nacionales y extranjeros*.

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a)

[2,5 punts]

L'alumnat hauria d'explicar la política econòmica *desarrollista* del règim franquista, després de l'abandó de la política autàrquica, amb l'establiment d'una liberalització econòmica iniciada amb el Pla d'Estabilització de 1959; els efectes que tingué a Catalunya quant a increment de la industrialització, urbanització, migracions, turisme i inversió estrangera, amb els seus correlats d'insuficiència d'equipaments i serveis i disfuncions, desequilibris i problemes socials (1,25 punts); cal igualment que expliqui la lluita antifranquista durant els anys seixanta i fins a la mort del dictador, incloent el creixement d'una oposició ara més massiva, de tipus obrer (amb l'aparició o l'enfortiment de Comissions Obreres i altres forces sindicals), estudiantil, veïnal i ciutadana, així com a l'existència de grups de lluita armada com ETA, GRAPO, el MIL de Puig Antich i altres (1,25 punts).

b)

[2,50 punts]

Cal que l'alumnat faci esment a la crisi econòmica de 1973 i als seus efectes a Espanya; al creixement de l'oposició democràtica i nacionalista, incloent-hi el paper jugat pel PCE-PSUC, CC.OO. i altres moviments sindicals clandestins; el paper d'ETA i de les forces democràtiques i autonomistes a Catalunya i al País Basc, així com per les instàncies unitàries [1,25 punts]; a la mort de Carrero Blanco i al govern d'Arias Navarro, a l'"Espíritu del 12 de Febrero", a l'increment de la lluita opositora i a la repressió franquista, així com al paper de l'Església catòlica. [1,25 punts]